

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria A

Warszawa, dnia 2 sierpnia 2016 r.

Pozycja 68

POSTANOWIENIE z dnia 27 lipca 2016 r. Sygn. akt P 134/15

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Andrzej Rzepliński – przewodniczący
Stanisław Biernat
Zbigniew Jędrzejewski
Leon Kieres
Andrzej Wróbel – sprawozdawca,

po rozpoznaniu, na posiedzeniu niejawnym w dniu 27 lipca 2016 r., pytania prawnego Sądu Rejonowego w Żorach,

czy art. 2 ust. 1 pkt 5a i art. 25d pkt 3 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 150, ze zm.) są zgodne z art. 75 ust. 1 w związku z art. 2 oraz art. 32 ust. 1 i art. 30 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

na podstawie art. 104 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 293) umorzyć postępowanie.

UZASADNIENIE

I

1. Sąd Rejonowy w Żorach Wydział I Cywilny, w postanowieniu z 8 grudnia 2015 r. (sygn. akt I C 480/15) przedstawił Trybunałowi Konstytucyjnemu pytanie, czy art. 2 ust. 1 pkt 5a i art. 25d pkt 3 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 150, ze zm.; dalej: ustawa o ochronie praw lokatorów) są zgodne z art. 75 ust. 1 w związku z art. 2 oraz art. 32 ust. 1 i art. 30 Konstytucji.

Wątpliwość sądu powstała na tle następującego stanu faktycznego:

Gmina Żory wniosła 25 maja 2015 r. pozew do Sądu Rejonowego w Żorach o m.in. nakazanie pozwanemu opróżnienia tymczasowego pomieszczenia położonego w Żorach ze względu na wygaśnięcie umowy najmu. Umowa najmu tymczasowego pomieszczenia zawarta została na czas oznaczony – cztery miesiące od 26 listopada 2014 r., „lecz nie dłużej niż do 26.03.2015 r.”. Pozwany mimo wygaśnięcia umowy najmu nadal używa powierzonego tymczasowego pomieszczenia.

Sąd pytający, na podstawie treści art. 75 Konstytucji oraz art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie praw lokatorów, dokonał wykładni pojęcia „lokator”. Następnie wyraził pogląd, że art. 2 ust. 1 pkt 5a ustawy o ochronie praw lokatorów nie pozwala na uznanie za lokal tymczasowego pomieszczenia, co z kolei prowadzi do zróżnicowania pozycji prawnej osób zajmujących lokale mieszkalne i tymczasowe pomieszczenia.

Sąd pytający nie znajduje rzeczywistej, funkcjonalnej różnicy między tymczasowym pomieszczeniem a lokalem socjalnym, skoro oba przeznaczone są na stały pobyt ludzi. Natomiast o ich kwalifikacji decyduje organ gminy. W ten sposób zróżnicowanie pozycji prawnej osób objętych ochroną zagwarantowaną ustawą o ochronie praw lokatorów oraz osób jej pozbawionych ma swoje źródło w charakterze pomieszczenia oddanego im do zamieszkania. Charakter tego pomieszczenia jest swobodnie określany przez organ gminy bez możliwości jego kwestionowania.

Sąd pytający zwraca uwagę, że konsekwencją orzeczenia nakazu opróżnienia tymczasowego pomieszczenia jest faktyczne pozbawienie obywatela prawa do lokalu mieszkalnego, w którym mógłby zaspokajać swoje potrzeby mieszkaniowe, a osobie, w stosunku do której orzeczono nakazanie opróżnienia lokalu i nie orzeczono o jej uprawnieniu do otrzymania lokalu socjalnego, która następnie była najemcą tymczasowego pomieszczenia, nie przysługuje uprawnienie do otrzymania lokalu socjalnego.

Zdaniem sądu pytającego, w świetle kwestionowanych przepisów, deklarowana w art. 75 ust. 1 Konstytucji polityka przeciwdziałania bezdomności staje się iluzoryczna. Jednocześnie sąd pytający nie kwestionuje faktu, że przepis ten nie stanowi samodzielnego źródła praw podmiotowych ani roszczeń, a o niezgodności z nim można mówić tylko w sytuacjach wyjątkowych.

W opinii sądu pytającego, ustawodawca, wykluczając najemców tymczasowych pomieszczeń z kręgu obywateli podlegających ochronie zgodnie z deklarowanym obowiązkiem prowadzenia przez władze publiczne polityki przeciwdziałania bezdomności, przekroczył granice swobody regulacji, co stanowi także oczywiste naruszenie art. 2 Konstytucji (zasady państwa prawnego, zasady przyzwoitej legislacji oraz zasady zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa).

Zdaniem sądu pytającego kwestionowane przepisy naruszają również zasadę równości wyrażoną w art. 32 ust. 1 Konstytucji, ponieważ osoby znajdujące się w identycznej sytuacji, czyli będące najemcami pomieszczeń przeznaczonych na pobyt stały ludzi, mogą podlegać ochronie z ustawy o ochronie lokatorów lub być takiej ochrony pozbawione zgodnie z arbitralną oceną podmiotu będącego dysponentem pomieszczenia co do jego kwalifikacji (lokal socjalny czy tymczasowe pomieszczenie). Ponadto sąd orzekający w sprawie o nakazanie opróżnienia tymczasowego pomieszczenia, nawet w przypadku ustalenia, że osoba zajmująca takie pomieszczenie spełnia przesłanki art. 14 ust. 4 ustawy o ochronie praw lokatorów, nie może orzec o jej uprawnieniu do lokalu socjalnego. W ten sposób osoby zajmujące tymczasowe pomieszczenia, zdaniem sądu pytającego, dotyka normatywna dyskryminacja. Cechą istotną różnicującą sytuację prawną obywateli nie może być fakt zajmowania pomieszczeń o odmiennej kwalifikacji, opartej na uznaniowych kryteriach.

Sąd pytający upatruje w kwestionowanych przepisach naruszenia art. 30 Konstytucji. Zdaniem sądu pytającego, art. 25d pkt 3 ustawy o ochronie lokatorów skutkuje faktyczną utratą przez obywateli dachu nad głową, przez co stają się oni bezdomni, tracąc szanse na normalne i godne życie. Brak minimalnych gwarancji dla obywateli, o których mowa w tym przepisie, do uzyskania uprawnienia do dalszego używania tymczasowego pomieszczenia albo uzyskania uprawnienia do otrzymania lokalu socjalnego nie jest możliwy do pogodzenia z zasadą poszanowania i ochrony godności człowieka.

Sąd pytający uważa, że w niniejszej sprawie nie ma możliwości zastosowania wykładni zgodnej z Konstytucją kwestionowanych przepisów.

Sąd pytający wyraził pogląd, że art. 2 ust. 1 pkt 5a ustawy o ochronie praw lokatorów sam w sobie nie jest niekonstytucyjny, tylko w powiązaniu z art. 25d pkt 3 ustawy o ochronie praw lokatorów, którego wykładnię kształtuje.

Sąd pytający, wykazując związek między odpowiedzią na pytanie prawne a rozstrzygnięciem sprawy toczącej się przed tym sądem, wskazał, że uznanie kwestionowanych przepisów za niezgodne z Konstytucją pozwoli na uznanie osób zajmujących tymczasowe pomieszczenia za lokatorów i objęcie ich ochroną przewidzianą przez ustawę o ochronie praw lokatorów. W konsekwencji sąd pytający będzie mógł orzec o uprawnieniu do otrzymania przez taką osobę lokalu socjalnego. Ponadto egzekucja opróżnienia tymczasowego pomieszczenia będzie mogła nastąpić, stosownie do orzeczenia, albo do lokalu socjalnego, albo do tymczasowego pomieszczenia, a nie jak dotychczas do noclegowni czy schroniska. Sąd pytający uważa, że w wyroku w sprawie będącej podstawą przedstawienia pytania prawnego, sąd znajdzie podstawy do orzeczenia o uprawnieniu pozwanego do otrzymania lokalu socjalnego.

2. Prokurator Generalny w piśmie z 23 lutego 2016 r. wniósł o umorzenie postępowania.

Prokurator Generalny zwrócił uwagę, że pytanie prawne należy do środków inicjujących kontrolę konkretną i podlega szczegółowym wymogom. Przede wszystkim pytanie prawne musi spełniać przesłanki: przedmiotową, podmiotową i funkcjonalną. Zdaniem Prokuratora niniejsze pytanie prawne w zakresie art. 2 ust. 1 pkt 5a ustawy o ochronie praw lokatorów nie spełnia przesłanki przedmiotowej, natomiast art. 25d pkt 3 ustawy o ochronie praw lokatorów nie spełnia przesłanki funkcjonalnej.

Zdaniem Prokuratora Generalnego, sąd pytający nie przedstawił argumentów świadczących o niekonstytucyjności art. 2 ust. 1 pkt 5a ustawy o ochronie praw lokatorów i nie kwestionuje samych warunków określonych w zawartej w tym przepisie definicji tymczasowego pomieszczenia. Brak argumentów na poparcie niekonstytucyjności tego przepisu powoduje, że niniejsze pytanie prawne nie spełnia, w tym zakresie, ustawowych wymogów przewidzianych dla pytania prawnego.

Natomiast w odniesieniu do art. 25d pkt 3 ustawy o ochronie praw lokatorów argumentacja niniejszego pytania prawnego, zdaniem Prokuratora Generalnego, koncentruje się wokół problemu polegającego na braku możliwości przyznania przez sąd lokalu socjalnego lub tymczasowego pomieszczenia osobom, o których mowa w art. 14 ust. 4 ustawy o ochronie praw lokatorów.

Prokurator Generalny przypomniał genezę kwestionowanej regulacji oraz omówił kwestie ochrony praw osób eksmitowanych w obecnym stanie prawnym.

Zdaniem Prokuratora Generalnego, w obowiązującym stanie prawnym, celem lokalu socjalnego jest zapewnienie najsłabszej grupie społecznej możliwości zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych tuż po wykonaniu nakazu opróżnienia dotychczas zajmowanego mieszkania do czasu ustania sytuacji uzasadniającej przyznanie lokalu socjalnego. Natomiast w stosunku do osób, do których w wyroku nakazującym opróżnienie lokalu orzeczony został brak uprawnienia do lokalu socjalnego, ustawodawca zapewnił tymczasowe schronienie w tymczasowym pomieszczeniu z możliwością przedłużenia pobytu.

W opinii Prokuratora Generalnego, mimo sformułowania zarzutów o niekonstytucyjności art. 25d pkt 3 ustawy o ochronie praw lokatorów w zakresie, w jakim dotyczy osób spełniających warunki określone w art. 14 ust. 4 ustawy o ochronie praw lokatorów, to jednak z przedstawionego przez sąd pytający stanu faktycznego nie wynika, że pozwany spełniał którekolwiek z wymagań przewidzianych w art. 14 ust. 4 ustawy o ochronie praw lokatorów. Zatem rozstrzygnięcie sprawy przez sąd pytający nie jest uzależnione od orzeczenia Trybuna-

łu Konstytucyjnego, tym samym nie została spełniona przesłanka funkcjonalna pytania prawnego.

Zdaniem Prokuratora Generalnego, niniejsze pytanie prawne kwestionuje przyjętą przez ustawodawcę konstrukcję ochrony praw lokatorów przez wyeliminowanie z niej możliwości usuwania dłużników do noclegowni, schronisk lub innych placówek zapewniających miejsca noclegowe. W ten sposób sąd pytający zmierza do kontroli abstrakcyjnej przepisów ustawy o ochronie praw lokatorów. A jego argumenty mają charakter postulatu skierowanego do ustawodawcy, aby każdej osobie, wobec której orzeczono obowiązek opróżnienia tymczasowego pomieszczenia, sąd mógł przyznać uprawnienie do lokalu socjalnego lub do pomieszczenia tymczasowego.

II

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Instytucja pytania prawnego została uregulowana w art. 193 Konstytucji i należy do środków kontroli indywidualnej. Kontrola zgodności aktu prawnego podjęta na podstawie pytania prawnego ma charakter kontroli incydentalnej, służącej prawidłowemu rozstrzygnięciu konkretnej sprawy, i uruchamiana jest tylko w takim zakresie, w jakim rozstrzygnięcie sprawy toczącej się przed sądem zależy od odpowiedzi na to pytanie.

Pytanie prawne, zgodnie z art. 193 Konstytucji, musi spełniać przesłanki: 1) podmiotową, 2) przedmiotową oraz 3) funkcjonalną.

Jeżeli chodzi o przesłankę podmiotową, to uprawnienie do wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym ustrojodawca przyznaje wyłącznie sądom, a w praktyce składom orzekającym organu władzy publicznej powołanego do sprawowania wymiaru sprawiedliwości. Trybunał Konstytucyjny w tym przypadku odgrywa rolę subsydiarną i orzeka dopiero, gdy sąd sam dokona oceny konstytucyjności danego aktu normatywnego i dojdzie do przekonania, że jest on niezgodny z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową czy ustawą (por. A. Wasilewski, *Przedstawianie pytań prawnych Trybunałowi Konstytucyjnemu przez sądy [art. 193 Konstytucji RP]*, „Państwo i Prawo” z. 8/1999, s. 29).

Jeżeli chodzi o przesłankę przedmiotową, to ustrojodawca użył ogólnego sformułowania „akt normatywny”, przez co należy rozumieć, że pytanie prawne może dotyczyć każdego aktu normatywnego służącego sądowi do rozstrzygnięcia toczącej się przed nim sprawy. Jednak nie może to być akt normatywny, który nie ma bezpośredniego znaczenia dla rozstrzygnięcia rozpatrywanej przez sąd sprawy i który nie będzie podstawą rozstrzygnięcia (zob. wyrok TK z 12 marca 2002 r., sygn. P 9/01, OTK ZU nr 2/A/2002, poz. 14).

Jeżeli chodzi o przesłankę funkcjonalną, to wystąpienie z pytaniem prawnym wiąże się z istnieniem ścisłego związku powstałych wątpliwości co do konstytucyjności aktu normatywnego z konkretną sprawą toczącą się przed sądem, na gruncie której pojawiła się wątpliwość co do legalności lub konstytucyjności przepisu mającego zastosowanie w tej sprawie. Wiąże się z tym konieczność wykazania przez sąd występujący z pytaniem prawnym zależności między odpowiedzią na pytanie a rozstrzygnięciem sprawy, na której tle powstała wątpliwość natury konstytucyjnej (por. np. postanowienia TK: z 10 października 2000 r., sygn. P 10/00, OTK ZU nr 6/2000, poz. 195; 27 kwietnia 2004 r., sygn. P 16/03, OTK ZU nr 4/A/2004, poz. 36; 15 maja 2007 r., sygn. P 13/06, OTK ZU nr 6/A/2007, poz. 57).

Zgodnie z art. 63 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 293) sąd zwracający się z pytaniem prawnym do Trybunału Konstytucyjnego zobowiązany jest do uzasadnienia postawionego zarzutu, z powołaniem argumentów lub dowodów na jego poparcie.

2. Sąd Rejonowy w Żorach, I Wydział Cywilny, wystąpił z pytaniem prawnym w związku z toczącym się postępowaniem o opróżnienie tymczasowego pomieszczenia. Sąd pytający ma wątpliwości, czy art. 2 ust. 1 pkt 5a i art. 25d pkt 3 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 150, ze zm.; dalej: ustawa o ochronie praw lokatorów) jest zgodny z art. 75 ust. 1 w związku z art. 2 oraz art. 32 ust. 1 i art. 30 Konstytucji.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, analizowane pytanie prawne spełnia przesłankę podmiotową, ponieważ zostało wniesione przez skład orzekający sądu, oraz przesłankę przedmiotową, ponieważ dotyczy aktu normatywnego. Natomiast wymaga rozstrzygnięcia kwestia spełnienia przesłanki funkcjonalnej.

2.1. Sąd pytający kwestionuje konstytucyjność art. 2 ust. 1 pkt 5a ustawy o ochronie praw lokatorów w brzmieniu:

„Ilekcroć w ustawie jest mowa o: (...) tymczasowym pomieszczeniu – należy przez to rozumieć pomieszczenie nadające się do zamieszkania, posiadające dostęp do źródła zaopatrzenia w wodę i do ustępu, chociażby te urządzenia znajdowały się poza budynkiem, oświetlenie naturalne i elektryczne, możliwość ogrzewania, niezawilgocone przegrody budowlane oraz zapewniające możliwość zainstalowania urządzenia do gotowania posiłków, zapewniające co najmniej 5 m² powierzchni mieszkalnej na jedną osobę i w miarę możliwości znajdujące się w tej samej lub pobliskiej miejscowości, w której dotychczas zamieszkiwały osoby przekwaterowywane”.

Kwestionowany przepis jest przepisem formułującym definicję i nie może stanowić podstawy rozstrzygnięcia sądu. Z tego względu nie została spełniona przesłanka funkcjonalna pytania prawnego, w zakresie badania konstytucyjności art. 2 ust. 1 pkt 5a ustawy o ochronie praw lokatorów.

2.2. W odniesieniu do art. 25d pkt 3 ustawy o ochronie praw lokatorów w brzmieniu:

„Prawo do tymczasowego pomieszczenia nie przysługuje dłużnikowi, jeżeli: (...) dłużnik został zobowiązany do opróżnienia tymczasowego pomieszczenia”

– należy stwierdzić, że kwestionowany przepis spełnia przesłankę funkcjonalną ponieważ jest przepisem prawa materialnego, który znajduje zastosowanie w sprawie o nakazanie opróżnienia tymczasowego pomieszczenia.

Jednak pomimo spełnienia przesłanek formalnych pytania prawnego, przepis ten nie spełnia ustawowego wymogu uzasadnienia zarzutu niezgodności przedmiotu kontroli ze wskazanym wzorcem kontroli, z powołaniem argumentów lub dowodów na jego poparcie.

Sąd pytający nie wykazał, w jaki sposób pozbawienie dłużnika zobowiązanego do opróżnienia tymczasowego pomieszczenia prawa do zajmowania takiego pomieszczenia narusza wyrażoną w art. 2 Konstytucji zasadę państwa prawnego, w tym zasadę przyzwoitej legislacji i zasadę zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa, oraz wprowadza różnicowanie sytuacji prawnej obywateli i narusza istotę prawa do godności.

Sąd pytający, kwestionując rozwiązanie przyjęte w art. 25d pkt 3 ustawy o ochronie praw lokatorów, zmierza do objęcia ochroną dłużników, którzy zostali zobowiązani do opróżnienia tymczasowego pomieszczenia; uznaje, że powinna im przysługiwać taka sama ochrona prawna jak lokatorom, przede wszystkim ochrona wynikająca z art. 14 ust. 4 ustawy o ochronie praw lokatorów. Jednak eliminacja z systemu prawa kwestionowanego przepisu nie spowoduje automatycznego objęcia dłużników ochroną wynikającą z art. 14 ust. 4 ustawy o ochronie praw lokatorów. Przepis ten bowiem odnosi się do sytuacji lokatorów zobowiązanych do opróżnienia lokalu, natomiast nie dotyczy osób zajmujących tymczasowe pomieszczenie. Brak możliwości zastosowania art. 14 ust. 4 ustawy o ochronie praw lokatorów wyini-

ka z art. 25e ustawy o ochronie praw lokatorów, który nie przewiduje odpowiedniego stosowania tego przepisu do najmu tymczasowych pomieszczeń.

Z uzasadnienia pytania prawnego wynika, że sąd pytający w głównej mierze kwestionuje zasadność podziału osób zajmujących pomieszczenia mieszkalne na te, które zajmują lokale i podlegają ustawowej ochronie, i na te, które zajmują tymczasowe pomieszczenia i takiej ochrony nie mają. Zdaniem sądu pytającego, pozbawienie osób zajmujących tymczasowe pomieszczenie, które zostały zobowiązane do jego opuszczenia, prawa do takiego pomieszczenia nie realizuje postulatów ustrojodawcy zawartego w art. 75 ust. 1 Konstytucji i prowadzi do przekroczenia granic swobody regulacyjnej, przez co narusza zasadę państwa prawnego i wywodzone z niego zasady: przyzwoitej legislacji i zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa. Przy czym sąd pytający nie kwestionuje faktu, że art. 75 ust. 1 Konstytucji nie stanowi samodzielnego źródła praw podmiotowych, ani faktu, że nie wynikają z niego wzorce kontroli konstytucyjnej.

Treść uzasadnienia pytania prawnego wskazuje, że nie w samym art. 25d pkt 3 ustawy o ochronie praw lokatorów sąd pytający upatruje naruszenia Konstytucji, ale w przyjętej przez ustawodawcę idei podziału pomieszczeń przeznaczonych do zamieszkania na: lokale i tymczasowe pomieszczenia. Konsekwencją takiego zróżnicowania jest brak możliwości objęcia ochroną prawną, jaka przysługuje lokatorom, osób zajmujących tymczasowe pomieszczenia. Natomiast samo rozwiązanie przyjęte w art. 25d pkt 3 ustawy o ochronie praw lokatorów wynika z koncepcji ustawodawcy, którą sąd pytający uznaje za niekonstytucyjną.

Zatem argumenty sądu pytającego zasadniczo dotyczą założeń ustawy o ochronie praw lokatorów i przyjętego w niej mechanizmu eksmisji, natomiast nie odnoszą się wprost do kwestionowanego przepisu.

Argumenty sądu pytającego, jak słusznie zauważył w swoim stanowisku Prokurator Generalny, mają zasadniczo charakter postulatów do ustawodawcy. W takiej sytuacji badanie konstytucyjności zakwestionowanej regulacji przybrałoby charakter kontroli abstrakcyjnej, co jest niedopuszczalne w przypadku pytania prawnego należącego do kontroli konkretnej.

Analiza niniejszej sprawy wykazała, że pytanie prawne przedstawione przez sąd pytający nie spełnia wymogów formalnych.

Z powyższych względów Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.

Zdanie odrębne

sędziego TK Zbigniewa Jędrzejewskiego
do postanowienia Trybunału Konstytucyjnego
z dnia 27 lipca 2016 r., sygn. akt P 134/15

Na podstawie art. 99 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 293; dalej: ustawa o TK), zgłaszam zdanie odrębne do postanowienia z dnia 27 lipca 2016 r. w sprawie o sygn. P 134/15.

1. Uważam, że postanowienie zostało wydane niezgodnie z przepisami ustawy o TK. Trybunał oparł swoje orzeczenie na niewłaściwym reżimie prawnym.

2. W niniejszej sprawie Trybunał przyjął, że tryb postępowania przed Trybunałem reguluje ustawa o TK w kształcie określonym wyrokiem TK z dnia 9 marca 2016 r., sygn. K 47/15. Takie założenie jest niezgodne z art. 190 ust. 3 w związku z art. 190 ust. 2 Konstytucji.

3. Zgodnie z art. 190 ust. 2 Konstytucji, orzeczenia Trybunału w sprawach wymienionych w art. 188 Konstytucji podlegają niezwłocznemu ogłoszeniu w organie urzędowym, w którym akt normatywny był ogłoszony. Jeżeli akt nie był ogłoszony, orzeczenie ogłasza się w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. Z art. 190 ust. 3 zdanie pierwsze Konstytucji wynika, że orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, jednak Trybunał może określić inny termin utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego.

Zakładając, że ustawodawca konstytucyjny działał racjonalnie i zastosował w przepisach te same wyrażenia na określenie tych samych instytucji prawnych, nie można różnicować znaczenia pojęć „ogłoszenie” użytych w ust. 2 i 3 art. 190 Konstytucji.

Wynika z tego, że określone w art. 190 ust. 3 Konstytucji sformułowanie, iż orzeczenie TK wchodzi w życie z dniem ogłoszenia należy interpretować z uwzględnieniem art. 190 ust. 2 Konstytucji. Oznacza to, że w art. 190 ust. 3 Konstytucji chodzi o ogłoszenie orzeczenia TK w tym organie urzędowym, w którym akt normatywny będący przedmiotem orzeczenia Trybunału był opublikowany.

4. W wypadku orzeczenia TK z 9 marca 2016 r., mogłoby ono wejść w życie po jego ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw. Od tego momentu wywoływałoby skutki derogacyjne w nim przewidziane, a tym samym doprowadziłoby do zmian w systemie prawa.

Skoro jednak w momencie wydawania postanowienia o sygn. P 134/15, wyrok o sygn. K 47/15 nie został ogłoszony w Dzienniku Ustaw, jego sentencja nie może określać trybu postępowania przed Trybunałem, gdyż orzeczenie to nie weszło w życie.

Z tego względu, wydając postanowienie w niniejszej sprawie, Trybunał powinien stosować przepisy ustawy o TK, w brzmieniu wynikającym z tekstu jednolitego ogłoszonego 8 marca 2016 r. oraz odpowiednie przepisy przejściowe ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2217; dalej: ustawa o zmianie ustawy o TK).

5. Z powyższych względów, zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o zmianie ustawy o TK w związku z art. 44 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy o TK, postanowienie wydane w niniejszej sprawie, powinno zapaść w składzie siedmiu sędziów.